

A 2017. január 01-től hatályba lépett **Önértékelési kézikönyvek általános iskolák számára** változásainak összefoglalása:

A leglényegesebb változásokat Word dokumentumként néhány oldalon itt olvashatják, de ezek átolvasása nem pótolja a Kézikönyv teljes szövegének megismerését.

Abban az újonnan bekerült szövegrészek sárga színnel vannak kiemelve, az előző változathoz képest törlésre került részek pedig megjegyzésben (szövegbuborékban) szerepelnek. (A szövegbuborékokra kattintva a teljes szöveg láthatóvá válik.)

Az RPI további segítséget ajánl az önértékelési folyamat tervezéséhez és lebonyolításához.

A dokumentum kivonata:

10. oldal: Egy bekezdéssel bővült a 4.1.3. Az intézményi elvárásrendszer meghatározása témakör:

Az intézményi önértékelés során az intézmények az intézmény sajátosságait és a saját pedagógusértékelési rendszerüket figyelembe véve értelmezik az Önértékelési kézikönyvben található általános elvárásokat és összeállítják saját intézményi elvárásrendszerüket. Ennek megfelelően – az intézményi dokumentumok és egyéb figyelembe vehető beszámolók, mérések tanulmányozása után - az intézmény egyes értékelési szempontok esetében kevesebb elvárást is meghatározhat, illetve azokat a saját önértékelési rendszeréhez igazítva fogalmazhatja át. Feltétel azonban, hogy minden értékelési szempontnál legalább egy elvárást kötelező értékelni az intézményi elvárásrendszerben is. Erre a pedagógiai-szakmai ellenőrzés informatikai támogató rendszerében van lehetőség. A szempontokhoz tartozó elvárásokról eldöntheti az intézmény, hogy a saját intézményi elvárásrendszerében meg kívánja-e jeleníteni, továbbá arra is lehetősége van, hogy a kiválasztott elvárást szövegszerűen is módosítsa. Az intézmény számára biztosítja az informatikai felület azt a választást, hogy az országosan kidolgozott, felületen megjelenő, általános önértékelési elvárásokat változatlan tartalommal fogadja el az intézmény elvárásrendszereként. Az intézmények a Hivatal által biztosított felületen készítik el az önértékelési kézikönyvben található általános elvárások alapján az intézményre (pedagógusra, vezetőre, intézményre) vonatkozó saját elvárásrendszerüket. Az így kialakított intézményi saját elvárásrendszer kerül feltöltésre az intézményi önértékelés felületére, és ez alapján lehet az önértékelést (pedagógus, vezető, intézményi) elvégezni. Fontos hangsúlyozni, hogy az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés értékelése minden esetben a tanfelügyeleti kézikönyvben meghatározott **valamennyi** elvárás alapján, egységesen történik (figyelembe véve a fenti módon elkészített intézményi elvárásrendszert is).

Megjegyzés [G1]: Az elvárásrendszerek a kézikönyvben és a felületen megtalálható szempontok és elvárások, Nem az alapidokumentumokból kell azt lefordítani, mint korábban.

Megjegyzés [G2]: A szerkesztés lehetővé teszi a református többlet megfogalmazását

12. oldal: 6. pont kiegészült az alábbi szöveggel:

Az intézményvezető a szaktanácsadók részére a helyszínen biztosítja a betekintés lehetőségét az intézményi elvárás-rendszerbe, vagy kérésükre elektronikus levélben megküldi.

A 17-25. oldalon a pedagógus értékelés 8 területe átfogalmazásra került az Útmutatóban leírt Pedagógus indikátorok változása miatt.

Pedagógus önértékelés

26. oldal Törlésre került: "Milyen tervezési módszert használ az éves tervezéshez?" sor.

27. oldal: Törlésre került, a "Milyen módszert használ a pedagógus az órai/foglalkozás tervezéséhez?" sor

27. oldalon kiegészítés történt:

Az előző, pedagógusra vonatkozó ellenőrzés(ek) fejlesztési tervei (az önértékelés során feltöltött önfejlesztési terv módosítása) és az intézményi önértékelés(ek) adott pedagógusra vonatkozó értékelőlapjai, önfejlesztési tervei:

27. oldalon kiegészítés történt a naplóval kapcsolatban:

Megjelennek-e a naplóban az egyéni bánásmódot igénylő gyermekekre vonatkozó szakértői javaslatok?

Megjelennek-e a naplóban az egyéni tanulói igényeknek megfelelő, a gyermek szorgalmára, viselkedésére vonatkozó bejegyzések?

28. oldal: Törlésre került: "A tanulói füzeteken nyomon követhetők-e az alkalmazható tudás fejlesztésére vonatkozó törekvések?"

Kiegészítés történt a tanulói füzetekkel kapcsolatban:

Nyomon követhető-e az egyéni tanulói igényeknek megfelelő pedagógiai munka, a személyre szóló differenciálás a tanulói produktumokban?

Hogyan jelenik meg a tanulói füzetekben a tanórán kívüli ismeret és tapasztalatszerzés lehetősége?

28. oldal: **Az óra-/foglalkozáslátogatás megfigyelési szempontjai**

A szempontok ugyanazok maradtak, csak a sorrend lett más, átstrukturálták.

30. oldal **A pedagógusinterjú javasolt kérdései a pedagógus munkájának önértékeléséhez:**

Bővült 3 új kérdéssel, melyek az együttműködésre, szakmai munkaközösségben való tevékenységre irányulnak, illetve azt kérdezik, hogy van-e olyan területe a munkájának, amiben változni, fejlődni szeretne?

4.3.1.3 A pedagógus önértékelésének folyamata

34. oldal 7. pont-ja az alábbi szöveggel bővült: (A pedagógus értékelés jegyzőkönyvéről) Az aláírt jegyzőkönyv eredeti példányát az intézmény iktatja, és az irattárban öt évig megőrzi. Tanfelügyeleti látogatás során a szakértők kérésére az intézményvezetőnek biztosítania kell a betekintés lehetőségét a jegyzőkönyvbe.

4.3.2. A vezető önértékelése

Minden területen a „A területhez kapcsolódó önértékelési szempontok és elvárások” előtt törlésre kerültek az ún. „Kulcsjellemezők” Pl. 37. oldal

A vezetővel szembeni elvárásoknál

37. oldal Törlésre került:

A vezetőnek be kell építenie és folyamatosan alkalmaznia kell a saját gyakorlatában mind a már létező, megalapozott pedagógiai és andragógiai modelleket, elméleteket, mind pedig az új oktatási trendeket és innovációkat. Támogatnia és segítenie kell a kutatásokat és a tényalapú megközelítést a tanulásban és tanításban (ideális esetben részt is vesz ilyen tevékenységben).

37. oldalon bővült a szöveg:

A jogszabályi lehetőségeken belül a helyi tantervet a kerettantervre alapozva az intézmény sajátosságaihoz igazítja.

38. oldal Törlésre került:

Működteti a tanulási-tanítási, módszerek bevalásának vizsgálatát. Nyilvánossá teszi az eredményes, hatékony nevelési-oktatási módszereket és eljárásokat, kollégáit biztatja azok tanulási-tanítási folyamatba való bevezetésére.

39. oldal Törlésre került:

A vezetőnek létre kell hoznia nyomon követő, áttekintő, értékelő rendszereket, majd ezek használatában aktívan részt kell vennie....Tudnia kell, hogy miképp kezelje az összetettséget és a kaoszt. Azért, hogy az irányokat, célokat meghatározza, és fenntarthatóan működtesse a szervezetet, fel kell térképeznie a környezeti és a fenntarthatósági tényezőket (pl. elemző eszközök alkalmazásával).

39. oldal Törlésre került:

A feladatok tervezése során a nevelőtestület bevonásával a célok elérését értékeli, és a szükséges lépéseket meghatározza, célokat vagy feladatokat módosít.

40. oldal Törlésre került:

A vezető hatékonyan kommunikál a különböző médiákon keresztül. Olyan tulajdonságok, mint az optimizmus, felelősségvállalás, megbízhatóság, az elszámoltathatóság megértése, a tényeken alapuló döntéshozatali képesség, vállalkozókészség, eltökéltség, fogékonyság, következetesség a másokkal való munkában, önállóság, tudatosság, hitelesség, kreativitás, mind a sikeres intézményvezetés kulcstényezői.

40. oldal Törlésre került:

A vezetőnek tudnia kell kezelni a benne lévő belső feszültséget.

40. oldal Törlésre került:

Ismeri a szakmai önértékelés modelljeit és eszközeit, felhasználja az eredményeit.

40. oldal Törölve egy teljes sor:

Hogyan fejleszti saját vezetői tevékenységét, hatékonyságát?

40. oldal új szövegrész:

□ Vezetői hatékonyságát önreflexiója, a külső értékelések, saját és mások tapasztalatai alapján folyamatosan fejleszti.

41. oldal: Törlésre került:

A humánerőforrás-fejlesztés és -menedzsment területen irányítja a munkaerő toborzást, a kiválasztást, a betanítást és a mentorálást, a monitoring és értékelés módszereinek, technikáinak ismeretével és alkalmazásával az önértékelést.

41. oldal Törlésre került:

Mások menedzselése során magas szintű etikai és morális szempontokat kell figyelembe vennie. A társadalmi igazságosság ismerete és alkalmazása támogatja az intézményvezetőt személyes és szakmai kapcsolatainak kiépítésében. Az egyenlőség és méltányosság alapelveinek figyelembevételével kell cselekednie.

41. oldal Törlésre került:

Ahhoz, hogy fejlessze az intézmény helyi közösség általi támogatottságát, hatékony partnerségeket kell megalapoznia és fenntartania. A vezetőnek tudnia és értenie kell, hogyan alakítson ki olyan körülményeket, melyekben a kollégáit érő stressz jelentősen csökkenthető

42. oldal Törlésre került:

Támogatja munkatársait terveik és feladataik teljesítésében.

42. oldal Törlésre került:

Megosztott vezetés céljából vezetői tanácsadó csoportot működtet (törzskar, tágabb körű vezetők – például munkaközösség-vezetők, egyéb középvezetők, szülői képviselők stb. bevonásával).

42. oldal Törlésre került:

Rendszeresen felméri, milyen szakmai, módszertani tudásra van szüksége az intézménynek.

43. oldal Teljes sor törölve:

Hogyan gazdálkodik a rendelkezésére álló humánerőforrással, hogyan kezeli a szükséges változásokat (bővítés, leépítés, átszervezés)?

43. oldal Törlésre került

Kellő tapintattal, szakszerűen oldja meg a konfliktushelyzeteket.

46. oldal új szövegrész

A pedagógiai program alapelvei, céljai, feladatai hogyan támogatják a fejlesztő szemlélet érvényesülését?

47. oldal új szövegrész

Az éves munkatervet hogyan közvetítik az érintettek számára az aktuális feladatokat?

Az éves beszámolók visszacsatolást adnak-e az érintetteknek az elvégzett feladatokról?

47. oldal új szövegrész

A szabályozás hogyan támogatja az intézményen belüli együttműködéseket?

48. oldal új szövegrész

Milyen információk segítik vezetői munkáját, hogyan használja fel ezeket saját munkájának fejlesztésében?

4.3.2.3 A vezető önértékelésének folyamata

A kérdőívzés kapcsán: 50. oldal

3. pont bővült:

Szükség esetén a kérdőíves felmérés kiegészíthető papíralapú felméréssel, de ebben az esetben az adott válaszok gyakoriságát rögzíteni kell az informatikai rendszerben.

Tanfelügyeleti látogatás során az intézményvezetőnek biztosítania kell a szakértők számára a betekintés lehetőségét.

(Ezt úgy lehet értelmezni, hogy meg kell őrizni a papíralapú kérdőíveket!)

4. pontjában:

Törlésre került egy FONTOS RÉSZ:

A szülői kérdőívek megküldésére csak az intézményi szülői szervezet írásban benyújtott kifejezett kérelme alapján kerül sor. Ebben az esetben egységesen, minden pedagógusra vonatkozóan azonos módon kell a szülői kérdőívzést megszervezni. Jelenlegi szabály 2017. január 01-től az új szövegrész:

„4. Az intézmény saját hatáskörben dönt a szülői kérdőívzés lebonyolításának szabályairól (pl. arról, hogy a mellékletben szereplő szülői kérdőívet és az Oktatási Hivatal által biztosított felületet használja-e a szülői kérdőívzés lebonyolításához, vagy saját rendszert alakít ki, milyen szülői körnek kerül kiküldésre a kérdőív, stb.). **Amennyiben saját rendszert alakít ki az intézmény a szülői kérdőívzésre, úgy a kérdőívzésre vonatkozó adatokat (a megküldött, beérkezett kérdőívek számát, a kérdésekre adott összesített eredményt) a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.**”

7. pontba új szövegrész került:

A kitöltött jegyzőkönyvet az erre kijelölt kolléga feltölti az informatikai rendszerbe, amely elérhetővé válik a vezető részére.

Az aláírt jegyzőkönyv eredeti példányát az intézmény iktatja, és az irattárban öt évig megőrzi. Tanfelügyeleti látogatás során a szakértők kérésére az intézményvezetőnek biztosítania kell a betekintés lehetőségét a jegyzőkönyvbe.

Az intézmény önértékelése

52. oldal új szövegrész került be:

„...**az intézmény átfogó önértékelése az ötéves ciklusban egyszer történik meg.** A 4.3.3.1 fejezetben felsorolt önértékelési szempontokhoz tartozó elvárások közül **a vastag betűvel kiemelt intézményi elvárásokat azonban az intézménynek az éves önértékelési tervében feltüntetett módon évente vizsgálnia kell, és az intézmény ötéves, átfogó önértékelésének jegyzőkönyvében jelenítse meg az éves eredményeket.**”

54. oldal Törlésre kerül:

Megtörténik a tanfelügyeleti ellenőrzések eredményeiből, a korábbi fejlesztési terv felülvizsgálatából, valamint a további ellenőrzésekből, intézkedési tervekből származó információk feldolgozása, értékelése, a tapasztalatok beépítése az önértékelést követő ötéves intézkedési tervbe.

55. oldal Törlésre kerül:

A stratégiai és operatív dokumentumokban megfogalmazott célok, feladatok – a csoport, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók adottságait figyelembe véve – megjelennek a pedagógus tervező munkájában, és annak ütemezésében.

56. oldal Törlésre kerül:

Készítette: Bánné Mészáros Anikó

Lektorálta: Kelemen Gabriella, Görög Tímea

Készült: 2017.01.16.

“Az önértékelésben érintett pedagógus az ellenőrzések megállapításainak (erősségek, fejlesztendő területek) megfelelően önfejlesztési tervet készít, a szükséges feladatokat ütemezi és végrehajtja. “

57. oldalon új szövegrészek:

Az értékelés tények és adatok alapján, tervezetten és objektíven történik, **alapját az intézményi önértékelési rendszer jelenti.**

□ A pedagógusok az alkalmazott pedagógiai ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait az általuk megkezdett nevelési-oktatási folyamat elején megismertetik a tanulókkal és a szülőikkel.

57. oldal törölve:

- Az intézményi önértékelés elvégzésére az intézmény munkacsoportot szervez.
- Az önértékelés során tények és adatok alapján azonosítják a nevelési-oktatási tevékenységgel és a szervezet működésével összefüggő erősségeket, fejlesztendő területeket.
- Az önértékelési folyamatban felhasználják a munkatársak, szülők, és a külső partnerek (fenntartó és más partnerek) elégedettségméréseinek eredményeit.
- Az intézmény az ellenőrzések során született eredményeket elemzi és értékeli (ld. Eredmények terület).

57. oldal Törölve

A pedagógiai programnak és az egyéni fejlesztési terveknek megfelelően történik az egyénre szabott értékelés, amely az értékelő naplóban nyomon követhető.

59. oldal új szöveg:

□ A tanulók személyes és szociális képességeik felmérésére alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat alkalmaznak a pedagógusok az intézményben.

Törölve egy egész sor:

Hogyan ismerik meg az egyes tanulók személyes és szociális készségeit, képességeit?

A vizsgálatra alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat használnak az intézményben erre a célra.

59. oldal Törölve:

A figyelem középpontjában a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztése áll.

60. oldal új szöveg:

□ A pedagógusok az önálló tanuláshoz szakszerű útmutatást és megfelelő tanulási eszközöket biztosítanak, alkalmazva a tanulás tanítása módszertanát.

60. oldal törölve:

Az intézmény pedagógusai az intézmény pedagógiai programjával összhangban alkalmaznak korszerű nevelési-oktatási módszereket, eljárásokat, technikákat; használják a tanulás tanításának módszertanát.

60. oldal teljes sor törölve:

Hogyan történik az egyes tanulói teljesítmények értékelése?

Az intézményben a tanulók teljesítményének értékelése a törvényi előírások, a pedagógiai programban megfogalmazottak alapján egyedi és fejlesztésközpontú.

Készítette: Bánné Mészáros Anikó

Lektorálta: Kelemen Gabriella, Görög Tímea

Készült: 2017.01.16.

- Az intézmény vezetése – a pedagógiai programban meghatározottak szerint – számon kéri a tanulói teljesítmények pontos feldolgozását és nyomon követését is.
- A fejlesztésben érintett tanulók esetében az értékelést a szakvélemény előírásainak megfelelően végzik.

60. oldal törölve:

A téma megjelenik a tervezésben és a tanórákon, nyomon követhető a tanulói dokumentumokban.

61. oldal új szöveg:

A pedagógusok rendelkeznek a közösségfejlesztés folyamatának ismeretével, és az alapján valósítják meg a rájuk bízott tanulócsoportok, közösségek fejlesztését.

61. oldal törölve:

A tanulók közötti, valamint a tanulók és pedagógusok közötti kapcsolatok jók.

63. oldal új szövegrész:

Az intézmény nevelési és oktatási célrendszeréhez kapcsolódóan kiemelt tárgyak oktatása eredményes, amely mérhető módon is dokumentálható (versenyeredmények, felvételi eredmények, stb.).

Hogyan hasznosítják a belső és külső mérési eredményeket? területnél

63. oldal törlésre került: A fejleszhető területekre fejlesztési, intézkedési terveket fogalmaz meg.

63. oldal törlésre került:

Az intézmény törekszik a kölcsönös kapcsolattartás kiépítésére és az információcsere fenntartására.

64. oldal új szöveg:

A tanulók nevelése-oktatása érdekében a szakmai közösségek tevékenységén túl a pedagógusok kezdeményezően együttműködnek egymással és a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel a felmerülő problémák megoldásában.

66. oldal Törlésre került: Az intézkedési tervek kialakításába és megvalósításába az intézmény bevonja külső partnereit.

67. oldal Teljes sor törölve: **A környezet kialakításában hogyan érvényesülnek a környezettudatosság, környezetvédelem szempontjai? (Pl. szelektív hulladékgyűjtés.)**

A pedagógiai program környezeti nevelésről szóló fejezetében rögzített elvek és szempontok szerint tervezi és valósítja meg a megfelelő tárgyi környezet kialakítását.

- A környezetvédelmi szempontok megvalósulását folyamatosan ellenőrzi.

68. oldal új szöveg

Az intézmény pedagógus továbbképzési programját az intézményi célok és szükségletek, az egyéni életpálya figyelembe vételével alakították ki.

68. oldal teljes sor törölve:

Melyek a pedagógus-továbbképzés preferált irányai?

Az intézmény rendelkezik továbbképzési programmal, melynek elkészítése a munkatársak bevonásával, az intézményi szükségletek és az egyéni életpálya figyelembevételével történt.

· Az intézmény követi a továbbképzési programban, beiskolázási tervben leírtakat.

69. oldal Törlésre került:

Az intézmények munkatársai a továbbképzések tapasztalatait megosztják egymással, belső továbbképzési konzultációs programokat szerveznek.

69. oldal Törlésre került:

Az intézményi tervek elkészítése az intézmény munkatársainak és partnereinek bevonásával történik.

70. oldal törlésre került:

Az intézmény pozitívan viszonyul a felmerült ötletekhez, megvizsgálja azok beilleszthetőségét a fejlesztési folyamatokba.

71. oldal új szövegrész:

Az intézmény pedagógiai programja koherens a **Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó** dokumentumban foglaltakkal.

71. oldal új szövegrész:

A tanítási módszerek, a **nevelő-oktató munkát támogató papír alapú és digitális tankönyvek, segédanyagok** kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik.

73. oldal új szövegrész:

Milyen panaszkezelésre vonatkozó szabályokat rögzít az intézményi dokumentumokban?
Törölve: SZMSZ

73. oldal új szövegrész:

A beszámolóban megjelent-e a munkatervre való reflexió?

73. oldal új szövegrész:

A pedagógusok szakmai megújító képzéseken való részvételét az intézményi célok és szükségletek, az egyéni életpálya figyelembe vételének megfelelően biztosítja-e a továbbképzések tervezése?

73. oldal Törlésre került:

- Milyen elvek szerint készül a Továbbképzési program és a beiskolázási terv?
– Hogy jelennek meg a pedagógusok egyéni céljai a továbbképzési programban és a beiskolázási tervben?

75. oldal új szövegrész:

A pedagógus-önértékelés eredményeinek összegzése-ben

Van-e jelentős eltérés egyes pedagógusok tanfelügyeleti és önértékelése között?

Az intézkedési terv végrehajtása során annak korrekciója az eredmények ismeretében megtörtént-e?

Az intézményi önértékelés során a Vezetővel és a pedagógusok képviselőivel készített interjú javasolt kérdései a 76-78. oldalon jelentősen változtak, kiegészültek.

4.3.3.3 Az intézmény önértékelésének folyamata-ban

79. oldal 5. pont-ba új szövegrész került:

A kitöltött jegyzőkönyvet az erre kijelölt kolléga feltölti az informatikai rendszerbe, amely azt elérhetővé teszi a vezető részére. **A jegyzőkönyv aláírt eredeti példányát az intézmény iktatja és az irattárban öt évig megőrzi. Tanfelügyeleti látogatás során a szakértők kérésére az intézményvezetőnek biztosítania kell a betekintés lehetőségét a jegyzőkönyvbe.**

7. pont Törölve:

és a külső szakértők, szaktanácsadók számára.

8. pont új szöveggel kiegészült:

A vezető a nevelőtestület bevonásával az önértékelés eredményére épülő intézkedési tervet készít, amelyet feltölt az informatikai rendszerbe. Az intézkedési tervet a rendszer elérhetővé teszi az Oktatási Hivatal és a külső szakértők számára. **Az intézményvezető a szaktanácsadók részére a helyszínen biztosítja a betekintés lehetőségét az intézkedési tervbe.**

9. pont:

„A fenntartó megjegyzéseket fűzhet az intézményvezető által eljuttatott intézkedési tervhez, annak megvalósítása érdekében.,,

Átfogalmazás történt, a fenntartó csak a megvalósíthatóság érdekében tehet megjegyzést az intézkedési tervhez.

1-4. sz kérdőívekben:

5 = teljesen egyetért helyett 5 = teljesen így van

és a

1 = egyáltalán nem ért egyet helyett 1 = egyáltalán nem igaz

pontosítás történt meg, mert eddig sem a kitöltő egyetértésére, hanem a tapasztalt helyzetre irányult a kérdés.